

PASTĀVĪGĀS DROŠĪBAS SISTĒMAS UZSTĀDĪTĀJS UZ JUMTIEM
NODARBINĀTĪBAS KOMPETEČU APRAKSTS

1. Nodarbinātības kompeteču nosaukums	Pastāvīgās drošības sistēmas uzstādītājs uz jumtiem
2. Tautsaimniecības nozare, amats	Būvniecība, drošība
3. Nodarbinātības kompeteču līmenis (saskaņā ar NKI)	Tiek pieņemts, ka vadošais autonomijas un nepieciešamās atbildības līmenis, kā norādīts QNQ klasifikācijā (Ieteikums 2017/C189/03, II pielikums), ir: <u>līmenis 3</u>
4. Nodarbinātības kompeteču apraksts	<p>Zināšanas: (ko zina un saprot uzstādītājs)</p> <p><u>Aktivitāšu plānošana:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.2. Būvlaukuma organizācija, loģistika un funkcionēšana. <p><u>Darba vietas un/vai būvlaukuma organizācija:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.2. Pagaidu aprīkojuma uzstādīšanas un demontāžas paņēmieni un metodes.3. Darbam nepieciešamo instrumentu, enkurošanas iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.4. Būvlaukuma organizācija, loģistika un funkcionēšana.5. Zināšanas par materiālu ražotāju noteiktajām uzglabāšanas prasībām.6. Instrumentu/instrumentu tīrīšanas paņēmieni un metodes. <p><u>Atbalsta struktūras pārbaude:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.2. Izmantoto materiālu veidi un īpašības.3. Restaurācijas darbību veikšanas paņēmieni.4. Darbam nepieciešamo instrumentu, enkurošanas iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.5. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju. <p><u>Drošības sistēmas uzstādīšana atbilstoši jumta specifikai:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.2. Izmantoto materiālu veidi un īpašības.3. Uzstādīšanas tehnika un saistītais aprīkojums.4. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un

rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju.

5. Darbam nepieciešamo instrumentu, iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.
6. Materiālu izturēšanās laika apstākļu ietekmē un laika gaitā.

Drošības sistēmas nomaiņa/atjaunošana:

1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.
2. Materiālu īpašības.
3. Uztādīšanas tehnika un saistītais aprīkojums.
4. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju.
5. Darbam nepieciešamo instrumentu, enkurošanas iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.
6. Materiālu izturēšanās laika apstākļu ietekmē un laika gaitā.

Pārbaude drošības sistēmas uzstādīšanas laikā

1. Pašreizējie valsts un/vai reģionālie tiesību akti, tehniskie standarti.
2. Materiālu īpašības.
3. Uztādīšanas tehnika un saistītais aprīkojums.
4. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju.
5. Darbam nepieciešamo instrumentu, iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.
6. Materiālu izturēšanās laika apstākļu ietekmē un laika gaitā.

Periodiska drošības sistēmas pārbaude:

1. Atbilstība spēkā esošajiem valsts un/vai reģionālajiem tiesību aktiem, tehniskajiem standartiem.
2. Materiālu īpašības.
3. Uztādīšanas tehnika un saistītais aprīkojums.
4. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju.
5. Darbam nepieciešamo instrumentu, iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.
6. Materiālu izturēšanās laika apstākļu ietekmē un laika gaitā.

Ārkārtas drošības sistēmas pārbaude:

1. Atbilstība spēkā esošajiem valsts un/vai reģionālajiem tiesību aktiem, tehniskajiem standartiem.
2. Materiālu īpašības.
3. Enkuru uzstādīšanas tehnika un saistītais aprīkojums.
4. Izmantojamo materiālu/produktu tehniskās datu lapas un rokasgrāmatas, ieskaitot attiecīgo terminoloģiju.
5. Darbam nepieciešamo instrumentu, iekārtu un mehānismu darbības un apkopes principi, mehānismi un parametri.
6. Materiālu izturēšanās laika apstākļu ietekmē un laika gaitā.

Prasmes: (ko var darīt uzstādītājs)

Aktivitāšu plānošana:

1. Noteikt problēmas un izaicinājumus.

2. Identificēt un organizēt nepieciešamo aprīkojumu.
3. Izprast projekta prasības un specifikācijas.
4. Noteikt galvenos projekta ierobežojumus un izaicinājumus, kas saistīti ar uzstādīšanas vietu.

Darba vietas un/vai būvlaukuma organizācija:

Ieviesiet risinājumus, kuros tiek izmantoti instrumenti, aprīkojums un iekārtas drošības sistēmas uzstādīšanai atbilstoši konkrētajām darba vietas un/vai būvlaukuma (piemēram, jumta) prasībām.

Atbalsta struktūras kontrole:

1. Analizējiet izmantoto materiālu/produktu rokasgrāmatās un tehnisko datu lapās sniegto informāciju.
2. Pārbaudiet atbalsta struktūras atbilstību.
3. Ja nepieciešams, sniedziet norādījumus par nepieciešamajiem atbalsta struktūras pielāgojumiem vai modifikācijām.

Drošības sistēmas uzstādīšana atbilstoši jumta specifikai:

1. Identificējiet iespējamās produkta anomālijas (piemēram, bojājumus un defektus).
2. Pārbaudiet drošības sistēmas atbilstību attiecībā pret atbalsta konstrukciju.
3. Pārbaudiet drošības sistēmas uzstādīšanai izmantojamo komponentu, elementu un piederumu piemērotību saskaņā ar uzstādīšanas zonas īpašajām prasībām, konstrukcijas specifikācijām un informāciju, kas sniegta datu lapās un rokasgrāmatās.
4. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas drošības sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz uzstādīšanas vietas specifiku.
5. Uzstādiet drošības sistēmu saskaņā ar projektu un norādījumiem, kas sniegti ražotāja rokasgrāmatā.

Drošības sistēmas nomaiņa/atjaunošana:

1. Identificējiet iespējamās produkta anomālijas (piemēram, bojājumus un defektus).
2. Pārbaudiet drošības sistēmas atbilstību attiecībā pret atbalsta konstrukciju.
3. Pārbaudiet drošības sistēmas uzstādīšanai izmantojamo komponentu, elementu un piederumu piemērotību saskaņā ar uzstādīšanas zonas īpašajām prasībām, konstrukcijas specifikācijām un informāciju, kas sniegta datu lapās un rokasgrāmatās.
4. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas drošības (enkurpunktu) sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz uzstādīšanas vietas specifiku.
5. Uzstādiet drošības sistēmu saskaņā ar projektu un norādījumiem, kas sniegti ražotāja rokasgrāmatā.

Pārbaude drošības sistēmas uzstādīšanas laikā:

1. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas drošības sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz uzstādīšanas vietas specifiku.

2. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas atbalsta struktūras raksturojuma pārbaudēm.
3. Pārbaudiet pareizu drošības sistēmas uzstādīšanu un tās funkcionalitāti.
4. Savas kompetences ietvaros noformēt nepieciešamo dokumentāciju.

Periodiska drošības sistēmas pārbaude:

1. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas drošības sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz uzstādīšanas vietas specifiku.
2. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas atbalsta struktūras raksturojuma pārbaudēm.
3. Pārbaudiet pareizu drošības sistēmas uzstādīšanu un tās funkcionalitāti.
4. Pārbaudiet, vai drošības sistēma ir saglabājusi sākotnējos darbības raksturlielumus.
5. Savas kompetences ietvaros noformēt nepieciešamo dokumentāciju.

Ārkārtas drošības sistēmas pārbaude:

1. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, aprīkojumu un iekārtas drošības sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz uzstādīšanas vietas specifiku.
2. Identificējiet un izmantojiet instrumentus, enkurošanas aprīkojumu un iekārtas atbalsta struktūras raksturojuma pārbaudēm.
3. Pārbaudiet pareizu drošības sistēmas uzstādīšanu un tās funkcionalitāti.
4. Pārbaudiet, vai drošības sistēma ir saglabājusi sākotnējos darbības raksturlielumus.
5. Identificējiet un nomainiet visas bojātās sastāvdaļas ar līdzīgām īpašībām un veiktspēju.
6. Pārbaudiet, vai atbalsta konstrukcija bojātās sastāvdaļas atrašanās vietā ir saglabājusi sākotnējos darbības raksturlielumus.
7. Savas kompetences ietvaros noformēt nepieciešamo dokumentāciju.

Sociālās kompetences: (personas attieksmes, īpašības, vērtības, vēlme veikt konkrētus uzdevumus un pildīt noteiktus pienākumus; spēja pašam veidot savu attīstību un autonomi un atbildīgi piedalīties profesionālajā un sociālajā dzīvē. Tiek ņemts vērā savas rīcības ētiskais konteksts).

1. Plānošanas un organizatoriskās prasmes.
2. Spēja koncentrēties un sadalīt uzmanību.
3. Izturība pret stresu un laika spiedienu.
4. Atvērtība un komunikabilitāte.
5. Disciplīna.
6. Atbildība par uzticētajiem profesionālajiem uzdevumiem.

	<ol style="list-style-type: none">7. Precizitāte, apzinīgums un uzticama uzticēto profesionālo uzdevumu izpilde.8. Vēlme ievērot pienācīgu rūpību, veicot profesionālo darbību.9. Pareiza darba vietas, instrumentu un materiālu kopšana.10. Profesionālās konfidencialitātes ievērošana.11. Pieejamība.12. Vēlme sekot saņemtajām instrukcijām, norādēm un padomiem.13. Vēlme sadarboties profesionālās darbības laikā.14. Gatavība ievērot piemērojamos ētikas standartus un kultūras principus.15. Vēlme rīkoties atbilstoši darba devēja noteiktajām profesionālās darbības normām un kārtībai - darba disciplīnas noteikumu ievērošana.16. Gatavība apsvērt tūlītēju un paredzamu sava darba izpildes ilgtermiņa ietekmi.17. Gatavība sazināties darba vidē šādā veidā:<ul style="list-style-type: none">● Neiejaukties informācijas apritē, kas saistīta ar veicamajiem profesionālajiem uzdevumiem.● Nodrošināsīm elastību saskarsmē ar klientiem un veicināsīm labu sadarbību komandā, piemēram, pasūtījumu noformēšanā, tiešā saziņā ar šoferiem un palīdzību vienkāršu/vidēji sarežģītu ar pasūtījumu izpildi saistītu problēmu risināšanā.18. Gatavība veidot un uzturēt kontaktus ar klientiem.19. Vēlme integrēt un padziļināt profesionālās kompetences uzticēto uzdevumu ietvaros.
5. Prasības nodarbinātības kompetenču iegūšanai	<p><u>Definīcija:</u></p> <p>Formālā mācīšanās: Mācības, kas notiek izglītības un apmācības sistēmā, universitātēs un augstākās izglītības iestādēs mākslas, mūzikas un dejas jomā un kas beidzas ar grāda, kvalifikācijas, profesionālā diploma iegūšanu, kas iegūts arī mācekļībā vai atzīta sertifikācija saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem par skolu un augstskolu sistēmām.</p> <p>Neformālā mācīšanās: Mācīšanās, kas notiek neatkarīgi no apzinātas izvēles, indivīdiem veicot darbības ikdienas dzīves situācijās un mijiedarbībā, kas tajās notiek darba, ģimenes un atpūtas kontekstā.</p> <p>Neformālā izglītība: Mācības, ko raksturo indivīda apzināta izvēle, kas notiek ārpus sistēmām, kas saistītas ar formālo mācīšanos, jebkurā organizācijā, kas īsteno izglītības un apmācības mērķus, tostarp brīvprātīgās organizācijās, valsts civildienestā, sociālajos uzņēmumos un uzņēmumos.</p> <p><u>Prasības kompetenču iegūšanai uzstādītajam:</u></p>

	<p>A variants (bez formālās izglītības prasībām):</p> <ul style="list-style-type: none">• Prasības saistībā ar neformālo mācīšanos: 40 stundu apmācības kursa pabeigšana, tajā skaitā 20 stundas teorijas un 20 stundas prakse.• 15 pastāvīgo jumta drošības sistēmu uzstādīšanas un 2 gadu pieredze būvniecības vai metālapstrādes sektorā. <p>B variants (ar formālās izglītības prasībām):</p> <ul style="list-style-type: none">• Formālās izglītības prasības: vidusskolas diploms vai līdzvērtīgs sertifikāts.• Prasības saistībā ar neformālo mācīšanos: 32 stundu apmācības kursa pabeigšana, tai skaitā 16 stundas teorijas un 16 stundas prakse.• 15 pastāvīgo jumta drošības sistēmu uzstādīšana.
<p>6. Veidi, kā iegūt nodarbinātības kompetences</p>	<p>Mācību rezultātu sasniegšanas metodes:</p> <p>Izmantojot formālo izglītību (skola, universitāte): Mācību rezultātu sasniegšanu apliecina atbilstoša diploma iegūšana, kas apliecina to apguvi.</p> <p>Izmantojot neformālo izglītību: Profesionālie kursi, apmācības būvniecības jomā un tā saukto "mīksto prasmju" pilnveidošanas jomā (attiecību veidošana, sarunu tehnikas, mārketinga tehnikas).</p> <p>Izmantojot neformālo mācīšanos: Patstāvīga mācīšanās, specifisku zināšanu un prasmju apgūšana profesionālo uzdevumu izpildes laikā.</p> <p>Profesionāla konsultanta/mentora palīdzība/atbalsts: Sasniegto mācīšanās rezultātu diagnosticēšanā, kompetenču nepilnību noteikšanā, veidu atrašanā, kā tās pārvarēt, un palīdzot darbiniekam plānot savu profesionālo izaugsmi.</p>
<p>7. Kritēriji nodarbinātības kompetenču novērtēšanai</p>	<p>Mācību rezultātu (zināšanu, prasmju un sociālo kompetenču) pārbaude/novērtēšana, kas nepieciešama vienkāršu/nepārāk sarežģītu profesionālu uzdevumu veikšanai darba vietā, ietver piecus mācīšanās rezultātu kopumus.</p> <p>1) Plānošanas aktivitātes KRITĒRIJI:</p> <ul style="list-style-type: none">a) veic objekta pārbaudes un novērtē projekta atbilstību vietas apstākļiem un tā iespējamību.b) Sadarbojas, sniedzot visu nepieciešamo informāciju nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanai. <p>2) Darba vietas un/vai būvlaukuma organizēšana KRITĒRIJI:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Nodrošina, lai saskaņā ar dokumentāciju tiktu ievēroti viņu darbībai nepieciešamie sākotnējie drošības nosacījumi.

- b) Sagatavo/nodrošina jebkāda pagaidu aprīkojuma (piemēram, pagaidu aizsargmargas un drošības tīklu) pieejamību, kas nepieciešams drošības sistēmu uzstādīšanai.
- c) Sakārto/pārbauda telpas materiālu un aprīkojuma uzglabāšanai.
- d) norāda/pārbauda piekļuves maršrutus, tranzīta ceļus un aizliegtās zonas.
- e) pēc darba pabeigšanas veic/pārbauda darba zonu tīrību.
- f) izvēlas pareizas atkritumu savākšanas un nodošanas metodes

3) Atbalsta struktūras kontrole

KRITĒRIJI:

- a) Analizē atbalsta konstrukcijas veidu un nosaka piemērotus risinājumus, lai nodrošinātu atbilstību projektēšanas specifikācijām, ieskaitot visus nepieciešamos pielāgojumus, lai pareizi uzstādītu drošības sistēmu (piemēram, izolācijas slāņa noņemšana, lai piekļūtu atbalsta konstrukcijai/grīdai).

4) Drošības sistēmas uzstādīšana atbilstoši jumta specifikai

KRITĒRIJI:

- a) Pārbauda projekta specifikāciju atbilstību faktiskajiem uzstādīšanas apstākļiem.
- b) Pārskata drošības sistēmas tehniskās datu lapas un ražotāja rokasgrāmatu.
- c) Iegādājas nepieciešamos materiālus pareizai drošības sistēmas uzstādīšanai, pamatojoties uz projekta specifikācijām.
- d) iegādājas un izmanto aprīkojumu, instrumentus un/vai enkurošanas iekārtas saskaņā ar instrukcijām, kas sniegtas tehnisko datu lapās un/vai rokasgrāmatās.
- e) uzstāda drošības sistēmu.
- f) Fotografiski reģistrē un dokumentē montāžas posmus, pievēršot uzmanību, ja stiprinājumu sistēma nav redzama.
- g) reģistrē un fotogrāfiski dokumentē visas izmaiņas, kas saskaņotas ar dizaineru, no sākotnējām dizaina specifikācijām.
- h) pēc pabeigšanas veic darba vietas tīrīšanu.
- i) Izvēlas pareizās atkritumu savākšanas un nodošanas metodes.

5) Pārbaude drošības sistēmas uzstādīšanas laikā

KRITĒRIJI:

- a) Pirms uzstādīšanas pārbauda drošības sistēmas dokumentāciju, pārliecinoties, ka ir pieejams:
 - Sistēmas reprezentatīvs grafiskais rasējums
 - Vispārējais tehniskais ziņojums
 - Strukturālā aprēķina atskaite
 - Stiprinājumu uzstādīšanas, lietošanas un apkopes rokasgrāmatas
 - Deklarācija par stiprinājumu atbilstību/atbilstību.

	<p>b) Pēc uzstādīšanas pārbauda drošības sistēmas dokumentāciju, pārliecinoties, ka ir pieejams:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sistēmas fotodokumentācija• Deklarācija par pareizu sistēmas uzstādīšanu• Norāde par lietojamo IAL• Sistēmas uzturēšanas programma• Sistēmas pārbaužu/apkopes ieraksts• Piekļuves sistēmai ieraksts.
8. Kvalifikāciju veidojošo kompetenču novērtēšanas metodes	<ol style="list-style-type: none">1. Curriculum vitae (dzīves gājuma apraksts) papildināts ar kandidāta darba un izglītības darbību apliecinošiem dokumentiem.2. Rakstiskā pārbaude, lai novērtētu zināšanas. Šajā eksāmenā jāiekļauj:<ul style="list-style-type: none">• Jautājumi ar atbilžu variantiem: Piemēram, katram jautājumam ir paredzētas vairākas iespējas, un kandidātam ir jāizvēlas pareizais (izņemot patiesa/nepatiesa tipa jautājumus).• Atvērtie jautājumi: piemēram, kandidātam ir jāsniedz detalizēta un atbilstoša atbilde uz katru jautājumu.3. Mutiskā pārbaude: Nepieciešams sīkāk izpētīt jebkādas neskaidrības, kas konstatētas rakstiskajos testos un/vai novērtēt kandidāta iegūto zināšanu dziļumu.4. Praktiskās pārbaudes darba situācijās, kas atbilst profesionālās darbības realitātei: Šos testus var veikt tiešā novērošanā kandidāta darba aktivitātes laikā. Šo metodi var izmantot, lai novērtētu prasmes un iemaņas, tostarp personiskās spējas. Praktiskajos pārbaudījumos jāietver vismaz viens uzstādīšanas uzdevums.
9. Karjeras iespējas personai, kura ir apguvusi nodarbinātības kompetenču	<p>Darbam drošu un pretkrišanas aizsardzības sistēmu uzstādīšana uz ēku jumtiem kļūst arvien izplatītāka divu galveno iemeslu dēļ:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lielais smagu vai letālu negadījumu biežums, ko izraisa vienkārši kritieni no augstuma, ko var novērst, uzstādot un izmantojot drošības un pretkrišanas aizsardzības sistēmas, kas ir ļoti pieprasītas.- Pieaugošā fotoelektrisko sistēmu un tehnoloģisko iekārtu klātbūtne uz ēku jumtiem, kuru uzturēšanai ir nepieciešamas drošības sistēmas. <p>Tāpēc pieprasījums pēc uzstādītājiem un kompetenta personāla šajā jomā pieaug. Personas, kas apguvusi darba kompetenču aprakstā noteikto, nodarbinātības un karjeras iespējas ir šādas:</p> <p>Nodarbinātības jomas:</p> <ul style="list-style-type: none">- Drošības sistēmu (enkuri, glābšanas auklas, aizsargmargas, drošības kāpnes u.c.) jomā kā uzstādīšanas uzņēmumu vai būvniecības nozarē strādājošo uzņēmumu darbinieks. <p>Karjeras ceļi:</p> <ul style="list-style-type: none">- No ģenerālbūvstrādnieka līdz drošības sistēmu uzstādīšanas speciālistam (instalācijas operatoram), līdz brigādes vadītājam

	<p>un uzstādīšanas uzraugam. Karjeras virzība ir atkarīga no iegūtās pieredzes un darba devēja uzņēmuma sniegtajām iespējām.</p> <ul style="list-style-type: none">- Tie, kas ir ieguvuši JCD, var strādāt arī kā pašnodarbinātas personas ar pieredzi drošības un pretkrišanas aizsardzības sistēmu uzstādīšanā uz jumtiem. <p>Būvniecības nozarē personām, kurām ir šīs prasmes, ir augstāka līmeņa drošības apmācība darbam augstumā. Viņi ir uzmanīgāki un apzinās riskus, padarot viņus mazāk pakļautus nelaimes gadījumiem un veicinot drošākas darba vides izveidi visai komandai.</p>
--	---

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.